

PHÁT HUY HIỆU QUẢ CÔNG TÁC THANH TRA, KIỂM TRA TRONG QUẢN LÝ, SỬ DỤNG HÀNG DỰ TRỮ QUỐC GIA

VŨ NGỌC KHÁNH

Thời gian qua, Tổng cục Dự trữ Nhà nước đã phối hợp với các bộ, ngành triển khai công tác thanh tra, kiểm tra đảm bảo theo đúng chương trình, kế hoạch đã đề ra. Việc làm tốt công tác này đã kịp thời phát hiện những vi phạm, từ đó có các kiến nghị để các đối tượng, tổ chức có biện pháp khắc phục, qua đó, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động quản lý dự trữ quốc gia.

Từ khóa: Thanh tra, kiểm tra, dự trữ quốc gia, dự trữ nhà nước

PROMOTING PERFORMANCE OF INSPECTION ACTIVITIES IN THE MANAGEMENT AND USE OF NATIONAL RESERVES

Vu Ngoc Khanh

The General Department of National Reserves has recently collaborated with various ministries and sectors to conduct inspection activities in line with established programs and plans. Effective implementation of these inspection activities has timely identified violations, leading to recommendations for corrective actions by relevant entities. This approach has contributed to improving the effectiveness and efficiency of national reserve management.

Keywords: Inspection, investigation, national reserves, state reserves

Ngày nhận bài: 8/10/2024

Ngày hoàn thiện biên tập: 15/10/2024

Ngày duyệt đăng: 22/10/2024

Kết quả công tác thanh tra, kiểm tra

Thanh tra, kiểm tra chuyên ngành dự trữ quốc gia

Bám sát định hướng của Thanh tra Chính phủ, trên cơ sở hướng dẫn của Thanh tra Bộ Tài chính về xây dựng kế hoạch thanh tra, kiểm tra và nhiệm vụ trọng tâm trong công tác thanh tra, kiểm tra của toàn ngành Dự trữ Nhà nước (DTNN), Tổng cục DTNN đã xây dựng, trình Bộ Tài chính phê duyệt Kế hoạch thanh tra chuyên ngành tại các bộ, ngành quản lý, đơn vị bảo quản hàng dự trữ quốc gia (DTQG) và các cơ quan, tổ chức, cá nhân liên quan trong việc tiếp nhận, sử dụng hàng DTQG. Căn cứ các quyết định đã được phê duyệt, Tổng cục DTNN (Vụ Thanh tra - Kiểm tra) đã tổ chức triển khai các cuộc thanh tra theo đúng kế hoạch và thực hiện các nhiệm vụ khác được giao.

Thời gian qua, Tổng cục DTNN đã tổ chức nhiều cuộc thanh tra chuyên ngành với phạm vi, đối tượng thanh tra bao quát hầu hết các đối tượng thuộc phạm vi quản lý nhà nước theo quy định. Các đối tượng thanh tra cụ thể như sau:

- Các bộ, ngành quản lý hàng DTQG: Bộ Quốc phòng, Bộ Công an (Cục Trang bị và Kho vận), Bộ Công Thương (Tập đoàn Xăng dầu Petrolimex, Công ty cổ phần Thương mại Dầu khí Đồng Tháp Petimex), Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (Cục Trồng trọt, Cục Thú y).

- Các tổ chức, doanh nghiệp được thuê bảo quản hàng DTQG: Tổng Công ty Công nghiệp hóa chất Mỏ - VINACOMIN - bảo quản hàng DTQG của Bộ Công Thương; Công ty Cổ phần Giống cây trồng Trung ương, Công ty Cổ phần Quốc tế Hòa Bình, Công ty Cổ phần Thuốc thú y Trung ương Navetco (miền Bắc) và Vetvaco (miền Nam), Công ty Cổ phần HUGICO, Công ty Giống rau quả Trung ương, Công ty Giống cây trồng miền Nam, Công ty TNHH Tân An - bảo quản hàng DTQG của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

- Các cơ quan, tổ chức tiếp nhận, sử dụng hàng DTQG thuộc các tỉnh Quảng Bình, Hà Giang, Sơn La, Nghệ An, Quảng Ngãi và một số cục DTNN khu vực Nghĩa Bình, Nam Tây Nguyên, Bình Trị Thiên, Hoàng Liên Sơn, Tây Bắc, Nghệ Tĩnh, Nghĩa Bình...

Nội dung thanh tra tập trung vào kết quả thực hiện kế hoạch nhập, xuất hàng DTQG; việc quản lý, sử dụng kinh phí nhập, xuất, bảo quản hàng DTQG; công tác xuất cấp hàng DTQG cho các địa phương theo quyết định của các cấp có thẩm quyền; công tác tiếp nhận, sử dụng hàng DTQG; công tác bảo quản hàng DTQG...

Số liệu thống kê cho thấy, từ năm 2013-2023, Tổng cục DTNN đã thực hiện 19 cuộc thanh tra chuyên ngành. Về kiểm tra chuyên ngành, từ năm 2015 đến năm 2023, Tổng cục DTNN đã thực hiện 15 cuộc kiểm tra chuyên

ngành. Sau thanh tra, kiểm tra đã kiến nghị (với 150 kiến nghị về thanh tra, 54 kiến nghị về kiểm tra) tới đối tượng thanh tra, các cơ quan quản lý nhà nước về cơ chế chính sách.

Qua thanh tra, các đoàn thanh tra đã phát hiện nhiều hạn chế, bất cập trong cơ chế quản lý, chính sách, pháp luật và đưa ra các kiến nghị về cơ chế chính sách, về kinh tế, về quản lý và đã tham mưu Tổng cục DTNN thực hiện nhiều giải pháp nhằm tăng cường quản lý về DTQG đối với các cơ quan, tổ chức, đơn vị và cá nhân thuộc phạm vi quản lý.

Trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ được giao, Vụ Thanh tra - Kiểm tra của Tổng cục DTNN đã làm tốt công tác tham mưu và triển khai thực hiện các nhiệm vụ chính về thanh tra, kiểm tra chuyên ngành, kiểm tra nội bộ và các nhiệm vụ khác được giao. Qua thanh tra đã đưa ra nhiều kiến nghị, góp phần nâng cao chất lượng quản lý nhà nước về DTQG theo các nhóm vấn đề sau:

- Các kiến nghị về hoàn thiện cơ chế, chính sách: Yêu cầu các bộ, ngành quản lý rà soát, sửa đổi các văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực chuyên ngành về quản lý hàng DTQG để phục vụ công tác tổ chức, điều hành, thực hiện nhiệm vụ thuộc hoạt động DTQG; đề xuất định hướng đối với các quy định còn có sự vướng mắc, chưa có hướng dẫn thực hiện cụ thể (như trong việc thẩm tra, thẩm định); đề nghị các bộ, ngành tích cực phối hợp Tổng cục DTNN trong xây dựng các quy chuẩn định mức kỹ thuật, định mức kinh tế - kỹ thuật đối với các mặt hàng DTQG thuộc ngành quản lý gửi Bộ Tài chính xem xét, ban hành.

- Các kiến nghị yêu cầu về chấn chỉnh, kiểm điểm, rút kinh nghiệm đối với các đối tượng thanh tra trong việc triển khai thực hiện các nhiệm vụ trong hoạt động DTQG (bao gồm việc xây dựng, thực hiện chiến lược, quy hoạch, kế hoạch, dự toán ngân sách về DTQG; xây dựng hệ thống cơ sở vật chất - kỹ thuật; quản lý, điều hành và sử dụng DTQG) và công tác điều hành DTQG (quản lý, nhập, xuất, mua, bán, bảo quản, bảo vệ hàng DTQG).

- Các kiến nghị về tài chính và xử lý vi phạm hành chính khi phát hiện lỗi vi phạm thuộc thẩm quyền theo quy định: Yêu cầu thu hồi, giảm trừ khi quyết toán; yêu cầu mua hoàn trả hàng DTQG do sử dụng không đúng mục đích, đối tượng được thụ hưởng hoặc tự cân đối ngân sách để mua và cấp bù số lượng hàng (đối với mặt hàng lương thực) theo đúng mục đích, đối tượng được thụ hưởng đảm bảo đạt theo tiêu chuẩn của hàng DTQG; ban hành quyết định xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực DTQG.

Qua những kết quả đạt được thời gian qua đã khẳng định sự đóng góp quan trọng của các đơn vị tham mưu

về thanh tra trong quản lý nhà nước về DTQG; đồng thời làm rõ thêm địa vị pháp lý quan trọng của thanh tra trong hoạt động quản lý nhà nước.

Công tác kiểm tra nội bộ

Bám sát chương trình, kế hoạch kiểm tra nội bộ, công tác kiểm tra nội bộ của Tổng cục DTNN đã ngày càng đi vào nề nếp và đạt được nhiều kết quả tích cực. Tổng cục DTNN đã xây dựng kế hoạch kiểm tra hàng năm và tổ chức thực hiện kiểm tra đối với thuộc phạm vi quản lý; các cục DTNN khu vực các đơn vị trực tiếp sử dụng ngân sách thực hiện công tác tự kiểm tra nội bộ tại đơn vị.

Các đơn vị đã thực hiện nghiêm túc kế hoạch Bộ Tài chính, Tổng cục DTNN phê duyệt hàng năm, công tác triển khai thực hiện cơ bản đảm bảo theo quy chế kiểm tra, kiểm toán nội bộ. Các nội dung ghi nhận, kiến nghị qua công tác kiểm tra đã góp phần chấn chỉnh, nâng cao hiệu quả công tác quản lý đối với các đơn vị trong nội bộ ngành DTQG.

Nội dung kiểm tra tập trung vào các vấn đề: Tình hình thực hiện việc chấp hành các chính sách, chế độ, định mức trong quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công, đầu tư xây dựng, đầu tư ứng dụng công nghệ thông tin; Quản lý và sử dụng vốn mua, bán hàng DTQG; Việc chấp hành chế độ chi bảo quản, nhập, xuất hàng DTQG, xuất hàng DTQG cứu trợ, viện trợ, hỗ trợ chính sách; công tác quản lý đầu tư xây dựng tại một số dự án, trong đó tập trung kiểm tra việc lập, trình, phê duyệt dự án đầu tư, công tác đấu thầu, nghiệm thu thanh toán giai đoạn, công tác giải ngân vốn đầu tư xây dựng, công tác quyết toán vốn đầu tư hoàn thành, hồ sơ quản lý chất lượng công trình; việc quản lý, sử dụng tài sản công, mua sắm tài sản, công cụ, dụng cụ, vật tư thiết bị phục vụ công tác bảo quản tại đơn vị và đánh giá hiệu quả của các dự án, tài sản đã được đầu tư, mua sắm; việc thực hiện kết luận, kiến nghị thanh tra, kiểm toán.

Trong quá trình kiểm tra nội bộ tại đơn vị, cán bộ công chức trong đoàn kiểm tra luôn giữ vững phẩm chất, đạo đức tác phong khi làm việc tại đơn vị. Kết thúc kiểm tra theo đúng thời gian quy định. Thông qua biên bản xác nhận nội dung kiểm tra ngay sau khi kết thúc kiểm tra. Các nội dung ghi nhận, kiến nghị qua công tác kiểm tra đã góp phần chấn chỉnh, nâng cao hiệu quả công tác quản lý đối với các đơn vị trong nội bộ ngành DTQG. Các đoàn kiểm tra ngoài việc thực hiện nhiệm vụ kiểm tra theo phê duyệt, đều được chỉ đạo quán triệt đặt trọng tâm hướng dẫn các đơn vị được kiểm tra tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, tổ chức thực hiện nhiệm vụ. Qua đó, được các đơn vị đánh giá có hiệu quả như việc nâng cao chất lượng hồ sơ chứng từ, rút kinh nghiệm trong việc thực thi nhiệm vụ, bám sát những văn bản

quy phạm pháp luật.

Thông qua kiểm tra nội bộ đã đánh giá độc lập, khách quan về tình hình chấp hành dự toán ngân sách, quản lý tài sản nhà nước, quản lý đầu tư xây dựng và đầu tư ứng dụng công nghệ thông tin, chấp hành công tác phòng, chống tham nhũng và thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, qua đó ngăn ngừa, phát hiện và chấn chỉnh kịp thời các tồn tại, sai phạm; đánh giá rút kinh nghiệm những tồn tại trong quá trình thực hiện cơ chế, chính sách của Nhà nước.

Kết quả, từ năm 2012 đến nay, Tổng cục DTNN đã hoàn thành 34 cuộc kiểm tra nội bộ đối với các cục DTNN khu vực.

Về cơ bản các đơn vị chấp hành đầy đủ, tuân thủ: các chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi ngân sách theo quy định của Nhà nước, của Bộ Tài chính, của Tổng cục DTNN; các quy định của pháp luật về quản lý dự án đầu tư xây dựng, quy định về trình tự, thủ tục lập dự án, thiết kế bản vẽ thi công và dự toán; lập, trình duyệt kế hoạch đấu thầu, phân chia các gói thầu, áp dụng hình thức lựa chọn nhà thầu phù hợp với dự án, thời gian lựa chọn nhà thầu phù hợp với thời gian thực hiện dự án, bám sát kế hoạch vốn được giao.

Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác thanh tra kiểm tra

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả các cuộc thanh tra, kiểm tra trong tình hình mới, cần thực hiện tốt các quy trình, nghiệp vụ từ công tác chuẩn bị thanh tra đến giai đoạn kết thúc thanh tra, trong đó, cần quan tâm thực hiện một số giải pháp sau:

Thứ nhất, kiện toàn tổ chức bộ máy và Đề án chức năng, nhiệm vụ của cơ quan Thanh tra Tổng cục theo quy định tại Luật Thanh tra, Nghị định số 03/2024/NĐ-CP và các văn bản hướng dẫn hiện hành để thực hiện công tác thanh tra theo đúng quy định pháp luật. Việc thành lập Thanh tra Tổng cục DTNN không làm tăng số lượng đầu mối đơn vị trực thuộc và biên chế của Tổng cục.

Đồng thời, hoàn thiện và chuẩn bị các điều kiện cần thiết để công tác thanh tra, kiểm tra đi vào hoạt động kịp thời, có hiệu quả sau khi được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chuyển đổi Vụ Thanh tra – Kiểm tra sang mô hình Thanh tra Tổng cục DTNN như: nghiên cứu và tham mưu các cấp có thẩm quyền quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Thanh tra Tổng cục DTNN đảm bảo phù hợp tình hình quản lý nhà nước về DTQG và đúng quy định của pháp luật...

Thứ hai, xây dựng kế hoạch thanh tra, kiểm tra bám sát định hướng công tác thanh tra của Thanh tra Chính phủ, Bộ Tài chính, bám sát nhiệm vụ của ngành DTNN trong quản lý, điều hành và sử dụng DTQG và nhiệm vụ, giải pháp về phát triển kinh tế - xã hội.

Xây dựng kế hoạch thanh tra, kiểm tra có trọng tâm, trọng điểm, đúng định hướng, chỉ đạo, không giàn trải. Tổ chức các đoàn thanh tra, kiểm tra hợp lý, hiệu quả. Việc xây dựng kế hoạch thanh tra tập trung vào các đối tượng thanh tra là các cơ quan, đơn vị trực tiếp quản lý hàng DTQG, các tổ chức, cá nhân tiếp nhận, sử dụng hàng DTQG trên địa bàn quản lý thuộc thẩm quyền của cục DTNN khu vực.

Thứ ba, bám sát tình hình, triển khai kế hoạch, điều chỉnh kế hoạch thanh tra, kiểm tra hàng năm đã được phê duyệt. Tích cực hướng dẫn các đơn vị trực thuộc xây dựng và phê duyệt kế hoạch thanh tra, kiểm tra, chú ý có sự phối hợp giữa các tổ chức thanh tra trong ngành DTQG và các cơ quan hữu quan tránh sự chồng chéo, trùng lặp.

Thứ tư, tiếp tục tăng cường công khai, minh bạch trong hoạt động thanh tra; nâng cao kỷ luật, kỷ cương hành chính, đạo đức công vụ trong hoạt động thanh tra; chấp hành nghiêm quy định về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng và trong hoạt động thanh tra.

Thứ năm, tăng cường kiểm tra, giám sát chất lượng hàng hóa, nắm bắt kịp thời diễn biến chất lượng hàng hóa từ khi nhập kho đến khi xuất kho (nhất là đối với hàng hóa mới nhập kho); chỉ đạo các đơn vị có biện pháp khắc phục kịp thời khi có sự cố, đảm bảo chất lượng hàng hóa trong quá trình lưu kho bảo quản. Xử lý nghiêm và không thực hiện nhập kho đối với hàng không đảm bảo chất lượng theo quy định.

Thứ sáu, nâng cao chất lượng các kết luận thanh tra, đảm bảo tính chính xác, khách quan, đúng quy định pháp luật, kịp thời và nghiêm minh, đồng thời phù hợp với thực tiễn và có tính khả thi cao. Các kết luận và quyết định xử lý vi phạm cần được ban hành và thực hiện đúng thời hạn quy định.

Tài liệu tham khảo

1. Chính phủ (2024), Nghị định số 03/2024/NĐ-CP ngày 11/01/2024 quy định về cơ quan thực hiện chức năng thanh tra chuyên ngành và hoạt động của cơ quan được giao thực hiện chức năng thanh tra chuyên ngành;
2. Thủ tướng Chính phủ (2024), Văn bản số 2220/TTCP ngày 23/10/2024 định hướng Chương trình thanh tra năm 2025;
3. Bộ Tài chính (2024), Đề án chuyển đổi mô hình của Vụ Thanh tra – Kiểm tra thành Thanh tra Tổng cục Dự trữ Nhà nước;
4. Vũ Ngọc Khánh, Nguyễn Chí Hiếu (2023), Luật Thanh tra năm 2022: Cơ hội nâng cao vai trò thanh tra hoạt động dự trữ quốc gia - Bản tin Dự trữ Nhà nước của Tổng cục Dự trữ Nhà nước số 2 - tháng 3+4/2023.

Thông tin tác giả:

Vũ Ngọc Khánh - Phó Vụ trưởng Vụ Thanh tra - Kiểm tra
Tổng cục Dự trữ Nhà nước
Email: vungockhanh@gdsr.gov.vn